

VERSLAG 110

Vergadering Begeleidings Commissie Uitvoering (BCU) Vijzelgracht
Vergaderdatum 14 december 2009
Aanwezig *Bewoners/ondernemers*: de dames Boeve en Bonink en de heren Doeswijk, Fuite, Harm, Van Huijstee, De Knegt, Monasso, Vesters, De Weerd en Van Zwieten

Voorzitter: de heer Lankhorst

Projectbureau Noord/Zuidlijn: de dames Peters (hoofd dagelijks toezicht) en Wanningen (BLV-coördinator) en de heren Beljon (projectleider), Laureij (projectbegeleider), Paleari (projectleider Vijzelgracht), Scheffrahn (contractmanager)

Politie Amsterdam-Amstelland: de heer Van Dijk

Gemeente Amsterdam: de heer Lammers (omgevingsmanager, stadsdeel Centrum)

Notuleerservice Nederland: mevrouw Vernooij (verslag)

Afgemeld
Contactpersoon de heer Laureij (projectbegeleider Vijzelgracht)
Doorkiesnummer 020 470 4070
E-mail info.noordzuidlijn@ivv.amsterdam.nl

**De volgende BCU vergadering is op
maandag 25 januari 2009, 17.00 – 18.30 uur,
Locatie: keet tegenover Lijnbaansgracht 310**

1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 17.00 uur en heet de aanwezigen welkom. Hij deelt mee dat het eindrapport van de enquêtecommissie op dinsdag 15 december zal verschijnen. De ombudsman heeft op 3 december verslag uitgebracht.

De heer Laureij deelt mee dat er een informatiebijeenkomst is over het vriezen en ontgraven op 11 januari om 19.00 uur in De Bazel. Aansluitend hierop zal er een nieuwjaarsborrel zijn. De uitnodiging hiervoor volgt nog.

2. Verslag 23 november 2009

Naar aanleiding van:

Op pagina 3 leest de heer Fuite, die afwezig was bij de vorige vergadering, dat de heer Monasso een aantal opmerkingen heeft gemaakt over de bouwperiode. Hij vraagt zich af of dit is overgenomen in de notitie. Volgens de heer Monasso heeft de heer Detmar dit in de tekst aangepast maar was de notitie al naar de commissie VV gezonden en zou hij de notitie tijdens de vergadering nader toelichten. Onder agendapunt 6 zal de heer De Weerd hierop ingaan.

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Actielijst:

108-1: de heer Beljon kan melden dat de uitslagen van de freesproef op station RKN bekend zijn. De freesproef is uitgevoerd op de betonnen diepwand, maar niet op een bevroren ondergrond. De proef is daarmee niet volledig representatief voor de situatie bij station Vijzelgracht. De conclusie is dat de kans op geluidshinder klein is als deze wordt gerelateerd aan het omgevingsgeluid, omdat dit van eenzelfde orde van grootte is als het omgevingsgeluid. Wel wordt frezen in de nacht afgeraden.

109-1: de heer Scheffrahn heeft het idee van het waarschuwen per sms aan de brandweer voorgelegd. Het blijkt technisch en juridisch gecompliceerd te zijn. Een waarschuwing per SMS is ongericht en bereikt iedereen in de directe omgeving, waardoor er juist een nadelig effect kan ontstaan.

109-3: mevrouw Peters heeft navraag gedaan over de werkzaamheden van de kraan op zaterdag 21 november. Het bleek dat twee werknemers van de onderaannemer niet op de hoogte waren van de regel dat werken met de kraan op zaterdag niet is toegestaan. Het ging om een incident en er is afgesproken dat er tot de kerst niet meer op zaterdag en na 19.00 uur zal worden gewerkt.

3. Stand van zaken voorbereiding vrieswerkzaamheden en aanvullende preventieve maatregelen diepwanden

De heer Paleari meldt dat de vriesinstallatie afgelopen donderdag goedgekeurd is en dat er kan worden gestart met het vriezen. Vandaag zijn de machines voor het eerst aangezet. Het opvriezen zal twee maanden duren en halverwege februari zal worden begonnen met het ontgraven.

De heer Monasso informeert of vorstverlet een uitloop van de werkzaamheden kan betekenen. De heer Paleari verwacht met de Nederlandse winters ondergronds geen problemen.

De heer Beljon licht toe dat er een geluidsmetingproef met de koeltorens is geweest en dat hieruit is gebleken dat het geluid wegvalt in het omgevingsgeluid.

Wat betreft het verfraaien van hekwerk waren er twee opties; doeken met foto's of een klimop. Er is unaniem gekozen voor de laatste optie. De offertes hiervoor zijn uitgezet.

De heer Paleari vertelt ten slotte dat de brandweer de vriesinstallatie heeft geïnspecteerd en geen opmerkingen heeft gehad.

4. Werkzaamheden Vijzelgracht en omgeving

Mevrouw Peters licht toe dat men dus is gestart met het vriezen. In de kerstvakantie zullen onderhoudsmensen de installatie in de gaten houden. Vorige week is een pompproef afgerond. Verder is het onderste stempelraam aangebracht en wordt er opgeruimd. Na de kerstvakantie worden er bronnen geboord om het water in de tweede zandlaag en de tussenzandlaag te kunnen bemalen na het vriezen. Dit gebeurt van binnenuit het station.

5. Veiligheid en leefbaarheid

De heer Paleari deelt een incidentenschema uit waarin samengevat staat wat er gedaan wordt in geval van problemen. In dit schema is beknopt samengevat hoe er gereageerd en opgeschaald wordt bij de mogelijke noodscenario's. Het schema geeft op hoofdlijnen aan hoe er gecoördineerd wordt met de betrokken partijen zoals politie, brandweer, aannemer, DWI en DMB. De scenario's met effect voor de omgeving die kunnen ontstaan zijn brand, explosie, het vrijkomen van ammoniak, openbarsten van de bouwkuip, lekkage van de diepwand of het instorten van de tijdelijke draagconstructie. Aan de hand van een lekkage van de diepwand legt hij uit welke stappen worden genomen nadat dit wordt geconstateerd. Hierbij is niveau 1 het minst ernstige scenario en niveau 4 het ernstigste scenario. Er zijn altijd twee partijen die de situatie in de bouwput in de gaten houden. Als er iets gebeurt, wordt altijd de hoofduitvoerder van de aannemer ingelicht die de beheersmaatregelen in gang kan zetten. Hij houdt contact met het hoofd dagelijks toezicht. Niveau 4 is het hoogste niveau van een calamiteit, bijvoorbeeld een water- en grondvoerende lekkage van de diepwand, wat kan leiden tot een verzakking van de omgeving. Dit specifieke voorbeeld wordt visueel geconstateerd. Bij niveau 4 wordt opgeschaald naar de contractmanager en via 112 naar de politie en brandweer. Terwijl er maatregelen worden getroffen om het lek te stoppen, informeert de projectorganisatie het crisisteam van de gemeente en indien nodig wordt er opvang geregeld door DWI, wordt het verkeer omgeleid en zal in het uiterste geval de omgeving worden ontruimd. Naast een visuele inspectie van de bouwkuip, is er ook een monitoringsysteem.

De heer Vesters vraagt hoe frequent het systeem monitort. Volgens de heer Scheffrahn bestaat de monitoring uit een aantal systemen. De stand van de panden in de omgeving wordt middels spiegels (prisma's) gemonitord, Wanneer de metingen bepaalde drempelwaarden overschrijden, wordt het contractteam geïnformeerd. Ook wordt de grondwaterstand in en buiten de bouwkuip gemonitord middels peilbuizen en wordt kan worden gereageerd op wijzigingen in de peilbuiswaarden.

De heer Paleari geeft aan dat de visuele inspectie de belangrijkste indicator is. De meest waarschijnlijke oorzaak van een incident zijn de werkzaamheden die op dat moment plaatsvinden. Incidentmanagement bestaat niet alleen uit tijdig constateren, maar vooral ook effectief handelen bij een constatering. De medewerkers worden daarop getraind. Een Duits ingenieursbureau begeleidt het projectbureau hierbij en leidt alle toezichthouders op. Ook de aannemer neemt hieraan deel.

Achter het schema gaat een serie protocollen schuil waarin de acties en communicatie voor de diverse scenario's veel verder zijn uitgewerkt. Het schema sluit aan op de gripsystematiek van landelijke afspraken tussen nood- en hulpdiensten om op te schalen. Het projectbureau heeft hier een training in gehad omdat op het moment dat er een incident plaatsvindt, het projectbureau onderdeel van het Commando Plaats Incident (COPI) wordt en de mensen moeten weten welke regels er gelden.

De heer De Weerd vraagt wat de voertaal is in dit soort gevallen. De heer Scheffrahn antwoordt dat alle sleutelfiguren op de bouwplaats Nederlands spreken.

De heer Doeswijk vraagt zich af of de controle 's nachts doorgaat. De heer Paleari licht toe dat er een aantal malen controlerondes worden gehouden door de aannemer. In geval van afwijkingen wordt er gebeld en treedt het hele schema in werking. Dit gebeurt ook tijdens de feestdagen.

De heer Scheffrahn benadrukt dat de meeste risico's ontstaan als gevolg van de werkzaamheden die op dat moment plaatsvinden en in dit geval zijn er dus ook mensen aanwezig die waarschuwen. Van belang is wie waarover wordt geïnformeerd en hier speelt de hoofduitvoerder een cruciale rol.

De heer Vesters is benieuwd of er een speciaal alarmnummer is. Dit is volgens de heer Scheffrahn gewoon 112. Hier is een instructie dat wanneer het een incident bij de Noord/Zuidlijn betreft, er een piketnummer wordt gebeld en er een scenario in werking treedt. De heer Vesters stelt voor hierover richting de bewoners te communiceren.

De heer Beljon vult aan dat er met betrekking tot de vriesinstallatie ook een beveiliging met een sms-service bestaat. Dit systeem informeert de dienstdoende monteur bij een mogelijke storing aan de apparatuur. Dit is een extra 24-uurs controle die bij de aannemer ligt.

De heer Monasso denkt dat het in verband met de wisselende momenten van frezen en vriezen en de fouten die hierbij gemaakt kunnen worden, gewenst is om aan camera's te denken. Op die manier wordt het kritieke moment van een incident geregistreerd en komt aan het licht waar een zwakke plek zit in een werkmethode. Bovendien is het een relatief goedkope methode. De heer Scheffrahn denkt dat een persoon die zelf aanwezig is nog beter is dan camera's, maar houdt het idee in zijn achterhoofd.

De heer Fuite geeft het voorbeeld van de burgemeester van Enschede bij de vuurwerkramp die waarschuwde voor de beperkte werking van een calamiteitenplan en benadrukte dat er vooral moet worden blijven nagedacht. De heer Scheffrahn legt uit dat er een heel klein aantal mensen de leiding heeft. Deze mensen worden vooral op dit soort incidenten getraind en zijn altijd aanwezig bij rampen.

Mevrouw Wanningen licht nog toe dat in het kader van de verkeersveiligheid verkeersregelaars zijn ingezet om de fietsers stad uit te verwijzen naar de ventweg.

De heer Van Dijk geeft aan dat de verkeerspolitie nog onderhandelt met het Openbaar Ministerie over de snelheidshandhavingen. De heer De Weerd vindt dit, gezien de tijd dat dit al duurt, onacceptabel en zal de heer Cohen hierover in zijn functie als korpsbeheerder aanspreken.

De heer Laureij deelt tenslotte mee dat op maandag 21 december officieel een boekje, met daarin vermeld de ondernemers langs de Noord/Zuidlijn, wordt overhandigd door de wethouder aan de straatmanagers. Op de dagen er na zullen de ondernemers het boekje ontvangen.

6. Terugkoppeling commissievergadering VV 9 december 2009

De heer De Weerd was bij bovenstaande vergadering aanwezig. Allereerst meldt hij dat de heer Detmar de notitie niet nader heeft toegelicht. Voorafgaand aan de bijeenkomst is kort gesproken met de woordvoerders van GroenLinks, PvdA en D66. Hierbij is onvrede uitgesproken over de financiële tegemoetkoming die lang op zich laat wachten en weinig concreet is. Dit onderwerp is vervolgens uitgebreid aan de orde gekomen. De wethouder heeft toegezegd om nog voor de verkiezingen aan te geven wat de plannen hiervoor zullen zijn. Hij deelt de zorgen voor de omgeving van de Vijzelgracht en het is duidelijk dat hier iets mee moet worden gedaan. De verbindingsregisseur, Arthur Verdellen, is hier ook mee aan het werk. In februari zal hier meer duidelijkheid over komen.

De voorzitter informeert naar de aanbevelingen van de ombudsman. Het verhaal zat wel bij de stukken van de vergadering maar de heer De Weerd denkt dat hier niet te veel van verwacht moet worden in verband met de verkiezingen. In tegenstelling tot andere grote steden heeft Amsterdam geen standaard schaderegelingen bij grote projecten.

Mevrouw Wanningen vat de conclusie van de heer Detmar, die niet aanwezig is, samen. Over het algemeen was de commissie naar zijn oordeel tevreden, maar zij was kritisch over de financiële regelingen, de vergoedingsregeling, de nadeelcompensatie, de voorzienbaarheid en in bredere zin het nemen van economische stimuleringsmaatregelen. Het feit dat het rapport van de ombudsman werd besproken was onverwacht en dit vond hij jammer omdat er geen mensen waren uitgenodigd die hierbij betrokken waren.

Volgens de heer De Weerd was dit een initiatief van de ombudsman. Hij licht nog toe dat de commissieleden met uitzondering van de VVD niet erg gecharmeerd waren van de term 'fascinatie' zoals deze door de heer Detmar was gehanteerd in de notitie.

De voorzitter denkt dat een aantal besluiten moet worden afgedwongen voor de verkiezingen. Volgens de heer De Weerd is het moeilijk iemand hiervoor aan te wijzen. De commissieleden waren uiterst kritisch en willen meewerken en ook de heer Van Velsen van het schadebureau is hiertoe bereid maar hij heeft wel duidelijke richtlijnen nodig.

7. Planning en werktijden

De heer Scheffrahn geeft de actuele stand van zaken. Hij heeft met de heren Monasso en De Weerd gesproken over de plannen van de aannemer en welke maatregelen genomen kunnen worden om hinder te reduceren. De aannemer heeft zijn werkzaamheden zodanig ingedeeld, dat er zo min mogelijk risico is op uitloop en hinder na 19 uur Nadat de grond voor een voeg is weggefreesd, worden er de volgende dag platen tegenaan gemonteerd, tenzij er aanleiding bestaat om die platen er direct tegenaan te zetten. Deze worden vastgezet met keilbouten en de gaten daarvoor worden met diamant geboord wat minder geluid produceert dan pneumatisch boren. Het is de bedoeling om deze werkzaamheden voor 19.00 uur 's avonds te doen. Het vlechten van de wapening en het op spanning brengen van stempels is niet merkbaar boven het maaiveld en zou wel buiten de normale werktijden ('s avonds en op zaterdag) gedaan kunnen worden. Indien nodig kunnen de hijsopeningen nog dichtgemaakt worden. Af en toe is er een dag met een grote betonstort maar ook dit zal in principe binnen normale werktijden gebeuren.

De heer Fuite vraagt wat er gestort wordt. De heer Scheffrahn licht de globale werkvolgorde toe. Er wordt eerst ontgraven tot ongeveer 20 meter diep. Daarna wordt in de zomer de perrondakvloer gestort. Vervolgens wordt onder de vloer verder gegraven tot op de bodem en dan wordt de onderste vloer gestort. Tussendoor kunnen er kleinere stortjes zijn. Bij de Ceintuurbaan is met succes een proef gedaan om de apparatuur klaar te zetten zodat zo vroeg mogelijk kan worden gestart en de werktijd overdag zo efficiënt mogelijk is.

De heer Doeswijk vraagt of alles goed wordt doorgecommuniceerd aan de onderaannemers. De heer Paleari geeft aan dat na de kerstvakantie twee vaste mensen de kraan zullen bedienen. Deze mensen weten wanneer ze mogen werken.

De heer Vesters vraagt naar de kwaliteit van het toezicht houden. De heer Scheffrahn benadrukt dat de kwaliteit van het toezicht in het verleden vooral over de persoon van de toezichthouder ging maar dat het veel meer dan alleen de persoon is. Het begint bij de voorbereiding van de werkzaamheden en het doorspreken van de risico's. Er is geïnvesteerd in het gezamenlijk uitwerken van de werkplannen zodat niet alleen het eindresultaat bekend is maar ook de wordingsgeschiedenis ervan. Er worden ook nog extra adviseurs ingezet die in het voorbereidingstraject meedraaien en die over de schouder van de toezichthouders meekijken. Ook worden er kick-offmeetings gehouden om de transfer van het papier naar de praktijk te begeleiden.

De heer Monasso waardeert het dat de belangenbehartiging van de omgeving betrokken is bij de werkplanning om in 12 uur tijd (07.00-19.00 uur) zoveel mogelijk te laten gebeuren. Hij benadrukt dat overschrijdingen incidenten moeten blijven en hecht eraan dat er in het weekend geen onrust wordt veroorzaakt op de bouwplaats. Hij complimenteert de heren Paleari en Scheffrahn die de aannemer zover hebben kunnen krijgen dat erover wordt nagedacht. De heer Scheffrahn is ook zeer te spreken over de manier van samenwerken die de projectorganisatie de mogelijkheid geeft om zaken uit te werken die tijdens het kleinere overleg en het BCU worden besproken.

8. Opname panden in invloedsgedebied

De heer Fuite licht de opname van de panden toe. Vanaf 2000 tot 2003 hebben opnames plaatsgevonden. Sindsdien zijn echter nieuwe funderingen aangebracht en zijn verbouwingen uitgevoerd zodat er in een aantal gevallen twijfel was of schade werd veroorzaakt door de stationsbouw of dat dit een autonoom gebeuren was. De bouwkundige opnames waren zo verouderd dat ze opnieuw moeten worden gemaakt.

De heer Van Huijstee geeft aan dat zijn woning een voorbeeld was van een dergelijke schade, waar niets mee gedaan is omdat de opname was verouderd.

De heer Beljon wijst erop dat de bouwkundige opname gevels betreft en verder inpandig is. Er wordt gekeken naar scheurvorming en niet naar de fundering. Deze opnames zullen plaatsvinden voordat er gegraven gaat worden, dus in januari 2010. Hierover wordt een brief naar de eigenaren gestuurd. De heer Scheffrahn benadrukt dat de opnames onder regie van het shadebureau plaatsvinden en dat de projectorganisatie hierbij aanhaakt.

De heer Fuite meldt nog dat er in een overleg met wethouder Gerson op aangedrongen is dat de "opnemers" ook het shadeverleden erin betrekken, zodat oude shadezaken nog even tegen het licht worden gehouden. Hoewel de wethouder dit heeft toegezegd staat het niet in de conceptbrief. Hij vraagt hoe dit zit. De heer Beljon denkt dat het niet bekend was bij de briefopsteller en hij neemt het mee naar het shadebureau. De heer Fuite zal dit zelf ook nog doen.

Mevrouw Wanningen meldt tot slot dat het shadebureau een begin maakt met het herstel van de panden 4 tot en met 8 op de Vijzelgracht. Het gaat om de correctie van de scheefstand. Het werk begint in januari en zal ongeveer vier maanden duren. Voor de cascowerkzaamheden geldt dat nog niet is besloten wanneer deze zullen plaatsvinden. Het zal allemaal inpandig gebeuren en de ventweg wordt vrijgehouden.

9. Data BCU in 2010

Deze staan vermeld in de laatste bewonersbrief: De vier komende vergaderingen staan gepland op 25 januari, 1 maart, 29 maart en 26 april, alle op maandag om 17.00 uur.

10. Rondvraag en sluiting

De heer Vesters vraagt naar de resultaten van de pompproeven. Hij hoort namelijk geluiden in zijn huis die hij niet gewend is. De heer Scheffrahn geeft aan dat de resultaten van de pompproef nog verwacht worden. Mevrouw Peters meldt dat de grondwaterstanden en spiegels gemonitord worden en dat er geen afwijkingen zijn geconstateerd.

De heer Monasso wil nog even melden dat de Vereniging WéVé (Weteringverbetering), ondersteund door de Stichting Gijzelgracht en de heer Van Zwieten in privé persoon naar de Raad van State zijn geweest. Zij hebben de procedure toch doorgezet omdat er nog een hele tijd te gaan is en er nog twee gemeenteraden zullen zijn. Het blijft afwachten wat er tussen nu en acht jaar gebeurt. Over vijf weken zal er een uitspraak zijn.

De heer Scheffrahn vindt dit een verstandig besluit. Het projectbureau is namelijk uitvoerder van beleid dat elders wordt gemaakt. Er blijkt veel in dialoog te regelen maar het blijft mogelijk dat er grote zaken zijn waar bestuurlijke beslissingen worden genomen waar het projectbureau zich naar te schikken heeft. Het team van de diepe stations vat deze stap niet persoonlijk op. Mocht de installatie tot een inrichting worden verklaard, dan wordt de zaak hiermee ingewikkelder en kan er minder snel worden geschakeld, maar hiervoor moet dan een oplossing worden gezocht. Hij zegt toe dat los van deze uitspraak, het team op dezelfde voet met de omgeving zal blijven omgaan.

Mevrouw Wanningen kondigt aan dat zij per 1 februari a.s. zal stoppen bij het projectbureau. Bij de volgende vergadering zal zij aanwezig zijn met haar opvolger.

De heer Doeswijk informeert naar de mogelijkheden van een ijsbaan. De ijsbaan op het Rokin komt op maaiveld. De heer Beljon geeft aan dat deze optie niet bestudeerd is. Waarschijnlijk is er te weinig ruimte voor.

De heer Laureij kan melden dat er vanaf donderdag 17 december een uitkijkpunt wordt geopend op station Rokin. Er is een intern balkon waar iedereen zonder beschermingsmiddelen (helm etc.) kan kijken naar de bouwwerkzaamheden. De locatie is naast de tramhalte en is aangegeven door middel van een grote rode M.

De heer Beljon zal eind week 50 de data van de luchtkwaliteitsmetingen opsturen naar het ingeschakelde bureau. Naar aanleiding hiervan wordt een modelberekening gemaakt en nadat deze is besproken zal worden gekeken naar vervolgmaatregelen. Dit zal waarschijnlijk in januari of februari zijn.

De heer Lammers deelt mee dat de bouwhekken van het terrein van BAM aan het Weteringcircuit inmiddels zijn weggehaald en dat het terrein is opgeruimd.

De voorzitter sluit de vergadering om 18.30 uur.

Actielijst

98-3	Melden GVB overschrijding 30 km p/u door trambestuurders. <i>(Blijft constant een actiepunt)</i>	Lammers
100-1	Melding aan de heer Van Dijk t.a.v. noodzaak tot extra controle in de buurt van verzakte panden i.v.m. onveilig gevoel bij omwonenden. <i>(Blijft constant een actiepunt)</i>	Lammers en Laureij
110-1	Schadebureau inlichten over betrekken schadeverleden bij huidige opname	Beljon
110-2	Modelberekening luchtkwaliteit	Beljon
110-3	Verfraaien hekwerk koeltorens met klimop	Laureij

VEEL GEBRUIKTE AFKORTINGEN

BBB	BergBezinkBassin: een ondergrondse bak waar een teveel aan rioolwater tijdelijk wordt opgevangen
BCU	BegeleidingsCommissie Uitvoering
BLVC	Bereikbaarheid, Leefbaarheid, Veiligheid, Communicatie
BOG	Boor Ontvangst Gereed
BWT	Bouw- en Woning Toezicht
CVC	Centrale Verkeers Commissie. Adviseert stadsbestuur over langdurige en definitieve profielen op het hoofdnet auto en rail.
DIVV	Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer
DMB	Dienst Milieu- en Bouwtoezicht
EKB	Externe Kwaliteits Borging
GVB	Gemeente Vervoer Bedrijf
(H)DT	(Hoofd) Dagelijks Toezicht
KBG	Klankbordgroep voor herinrichting Vijzelgracht
LBG	Lijnbaansgracht
NAP	Nieuw Amsterdams Peil
NZL	Noord/Zuidlijn
PBNZL	Projectbureau Noord/Zuidlijn
TBM	Tunnelboormachine
TM	Tijdelijke Maatregelen
VZG	Vijzelgracht
Wévé	Wetering Verbetering
WWU	Werkgroep Werk in Uitvoering. Deze werkgroep beoordeelt werken op, aan en in de openbare ruimte, om de (gevoelsmatige) overlast voor het verkeer binnen aanvaardbare grenzen te houdt.